

Stosunkowo dużo miejsca poświęcają biegaczom w swoich pracach Sołtys (1955), Koehler i Schnaider (1955) oraz Ferens (1957). Natomiast Karpiński (1954) na 126 stronach swej książki przeznaczonej dla młodzieży szkolnej poświęca biegaczom niewiele ponad cztery wiersze tekstu. Podobnie traktuje biegacze Sandner (1955), który pisząc o biologicznych metodach walki ze szkodnikami nawet nie używa określenia „biegacz” i tylko w jednym zdaniu wspomina o tęczniku liszkarzu. Znajomość biegaczy w praktyce jest taka, że są one powszechnie uważane za karaczany i w czasie wiosennych migracji bezwzględnie są rozdeptywane na drogach i w parkach miejskich.

Stefan Mielewczyk

PISMIENICTWO

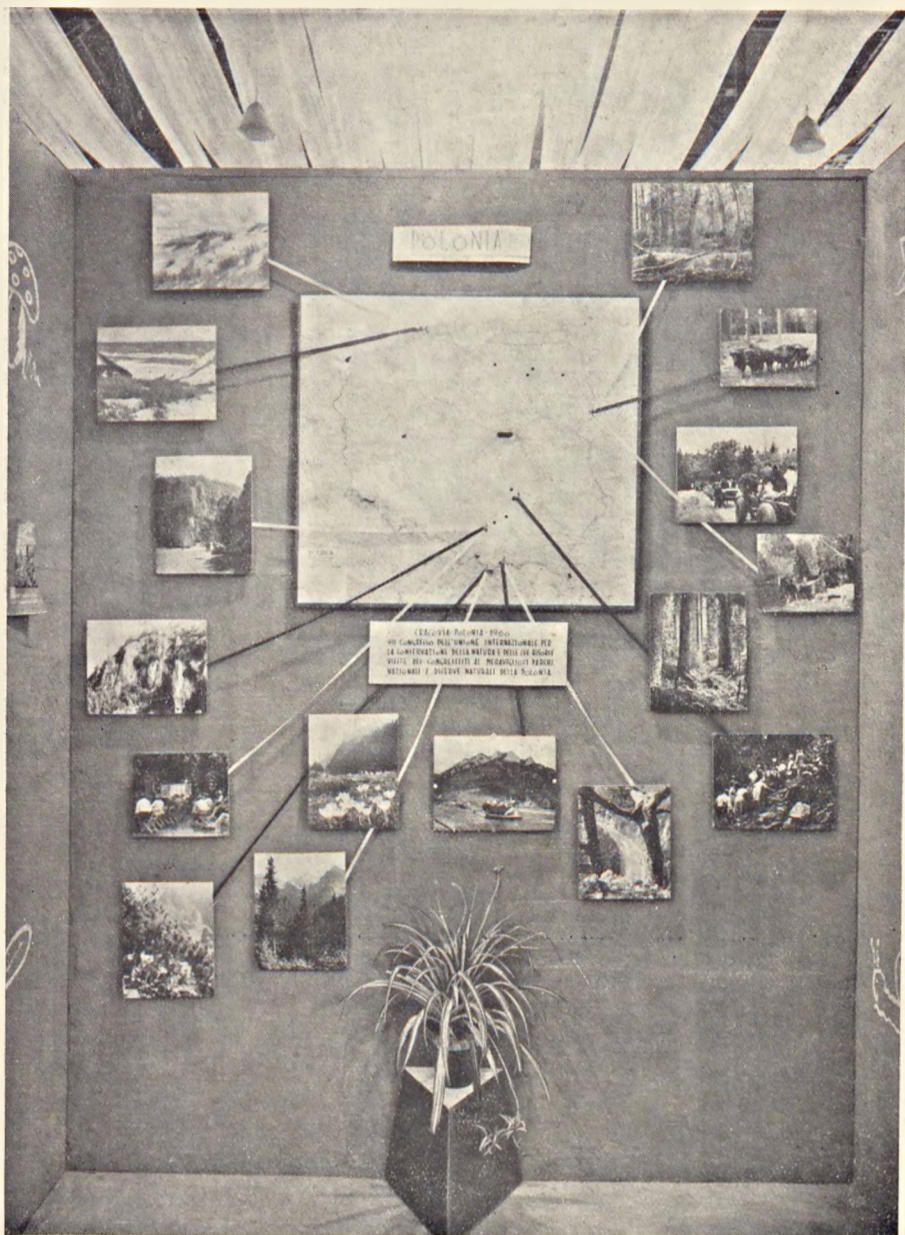
- Błażejowski F. (1956). *Nowe wiadomości o występowaniu biegacza złotostego Carabus (Autocarabus) auratus L.* Stud. Soc. Scient. Toruń. Vol. 3 Nr 4.
- Borusiewicz A., Kapuściński S. (1950). *Materiały do znajomości rozszedłenta w lasach polskich rodzaju biegacz Carabus Lin.* Pr. roln.-leśn. PAU Nr 54.
- Ferens B. (1957). *Ochrona gatunkowa zwierząt w Polsce.* Zakł. Ochr. Przyr. PAN. Nr. 13. Kraków.
- Karpiński J. J. (1954). *O naszych zwierzętach chronionych.* PZWS Warszawa.
- Koehler W., Schnaider Z. (1955). *Atlas owadów leśnych.* PWRiL. Warszawa.
- Lengerken H. (1921). *Carabus auratus L. und seine Larve.* Archiv. f. Naturgesch. R. 87.
- Mielewczyk S. (1959). *Nowe stanowisko biegacza złotostego Carabus (Autocarabus) auratus L. i jego ochrona.* Przyr. Polski zach. R. 3 Nr 3-4, s. 9-10.
- Sandner H. (1955). *O biologicznych metodach walki ze szkodnikami.* PZWS. Warszawa.
- Sołtys E. (1955). *Owady pożyteczne.* PZWS. Warszawa.
- Urbański J. (1936). *Fotografia na usługach ochrony przyrody.* Ochr. Przyr. R. 16.

OCHRONA PRZYRODY ZA GRANICĄ

Udział Polski w wystawie kwiatów i ochrony przyrody w Trieście

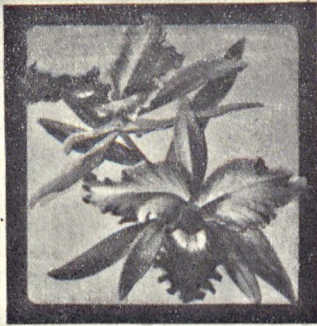
Podobnie jak w latach ubiegłych tak i z wiosną 1961 r. odbyła się w Trieście wystawa kwiatów. Już drugi raz znalazł się w jej obrębie dział ochrony przyrody (Esposizione della Protezione Internazionale della Natura) i po raz drugi reprezentowana w nim była Polska¹. Zakład Ochrony Przyrody PAN w Krakowie posłał tym razem na wystawę materiały dotyczące Kongresu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów (IUCN), jaki odbył się w naszym kraju w 1960 roku. Czołowe miejsce zajmowała mapa parków narodowych i rezerwatów, zwiedzonych przez uczestników Kongresu (ryc. 1). Dookoła mapy zgrupowane były fotografie. U góry po lewej stronie fotografie przedstawiające krajobraz Kaszubskiego Parku Narodowego w Łebie, po prawej stronie fragment Puszczy Białowieskiej, żubry i łosie, najbardziej atrakcyjne zwierzęta Parku, oraz wjazd w bramę Parku uczestników Kongresu. Niżej znalazły się fotografie z Ojcowskiego Parku Narodowego: Brama Krakowska, grupy skał koło Groty Ciemnej i zdjęcie uczestników

¹ Por. Chrońmy Przyr. ojc. Z. 5/1960 s. 30.

Ryc. 1. Stoisko Polskie na międzynarodowej wystawie kwiatów i ochrony przyrody w Trieście w r. 1961.

Fot. Giornalfoto

8° MOSTRA DEL FIORE - TRIESTE

ORGANIZZATA DALL'ENTE RINASCITA AGRICOLA ASSOCIAZIONE PER AMMINISTRAZIONE DELLA PROVINCIA,
CAMERA DI COMMERCIO INDUSTRIA ED AGRICOLTURA E CONSORZIO AGRARIO PROVINCIALE DI TRIESTE;

DIPLOMA ONORE

di

rilasciato a **Polska Akademia Nauk
Krakow**

per **LA PARTECIPAZIONE ALLA I° ESPOSIZIONE DELLA
PROTEZIONE INTERNAZIONALE DELLA NATURA**

IL PRESIDENTE
DELLA COMMISSIONI GIUDICATRICI
(prof. Jano Guadagnolo Pizzoli)

IL PRESIDENTE
DELL'ENTE RINASCITA AGRICOLA
(dot. Giuseppe Della)

IL DIRETTORE
DELL'ENTE RINASCITA AGRICOLA
(Branco Nani)

TRIESTE - 27 maggio - 4 giugno 1961

Ryc. 2. Dyplom nadesłany Zakładowi Ochrony Przyrody PAN
w Krakowie za udział w wystawie

Fot. S. Łuczko

Kongresu, słuchających referatu na temat planów rozwoju Parku; po drugiej stronie Puszcza Jodłowa w Górach Świętokrzyskich i przejście grupy botanicznej przez gołoborza. Całość zamknęły zdjęcia z Tatr i Piennin, między innymi ze spływu lodziami po Dunajcu. Oprócz tego posłaliśmy na wystawę liczne wydawnictwa z zakresu ochrony przyrody oraz komplet broszur, opracowanych specjalnie dla Kongresu. Materiały te zostały umieszczone przez organizatorów wystawy na osobnym stoisku, które urządzone bardzo ładnie, dodając krótkie objaśnienie po włosku i łącząc poszczególne fotografie biało-czerwonymi wstążkami z odpowiednimi punktami na mapie.

Dział polski budził duże zainteresowanie i spotkał się z uznaniem ze strony zwiedzających, a specjalna komisja sędziowska nadesłała na adres Zakładu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie ozdobny dyplom honorowy za uczestnictwo w wystawie (ryc. 2).

A. Medwecka - Kornaś

Ochrona przyrody w Szwecji¹

Szwecja posiada 15 parków narodowych o łącznej powierzchni 400 000 ha. Podlegają one zarządowi Rady Królewskich Ziemi i Lasów (Domänstyrelsen) działającej w porozumieniu z Szwedzką Królewską Akademią Nauk. Największym z tych parków jest Park Narodowy Sarek o powierzchni 190 000 ha. Leży on w północnej części Laponii, w odległości około 100 km w kierunku północno-zachodnim od miasta Porjus. Swymi granicami obejmuje rozległy masyw górski z najwyższym w tej okolicy szczytem Sarektjälko, wznoszącym się do wysokości 2090 m n.p.m. W krainie tej występują lodowce, piętra roślinności alpejskiej, a w niższych partiach zarośla i lasy brzoźowe. Ze zwierząt strony te zamieszkują przede wszystkim niedźwiedź, rosomak i wilk. Jeśli chodzi o ludzi, spotyka się tu często grupki Lapończyków prowadzących koczowniczy tryb życia.

Sąsiednim i drugim z kolei co do wielkości parkiem jest Park Narodowy Stora Sjöfallet utworzony podobnie jak większość parków szwedzkich jeszcze w 1910 roku. Południową granicą styka się on bezpośrednio z poprzednio opisanym Parkiem Narodowym Sarek, toteż i krajobraz jego jest mniej więcej podobny. Przez środek jego ciągnie się ogromne jezioro Akkajaure, otoczone z obu stron górami, z których spływają lodowce i wodospady. Najwyższy szczyt Akka sięga do wysokości 2013 m n.p.m. W południowo-wschodniej części Parku wody jeziora Akkajaure łączą się z jeziorem Stora Sjöfallet, a to z kolei z jeziorem Stora Lulevattan, gdzie bierze początek rzeka Lule uchodząca do północnego Bałtyku. Wzdłuż znacznej części tego szlaku wodnego rosną pierwotne lasy świerkowe i sosnowe, poprzerzynane tu i ówdzie skalistymi jarami i urozmaicone jeziorkami lub obszarami bagiennymi. Dla ochrony tej

¹ Dość obszerne materiały o ochronie przyrody w Szwecji opracowane przez Zofię Zalewską, opublikowano w „Chrońmy przyrodę ojczystą” w 1950 r. w dwu częściach w z. 3/4 str. 24–36 i w z. 5/6 str. 31–38. Zawierały one historię rozwoju ochrony przyrody w tym kraju, przegląd parków narodowych i rezerwatów oraz opis badań naukowych prowadzonych na ich terenie. Ponadto w 7 roczniku „Ochrony Przyrody” na str. 74–77 podano streszczenie ustaw o ochronie pomników przyrody i o parkach narodowych z 1909 roku oraz treść rozporządzenia z 1911 roku, dotyczącego zarządzania parkami narodowymi. Ponieważ dane te zostały opublikowane dość dawno, a od tego czasu nastąpiły pewne zmiany w dziedzinie ochrony przyrody w Szwecji -- podejmujemy ten temat ponownie.